

Protokoll 3/2025

fört vid Socialnämndens sammanträde tisdagen den 18 februari 2025 kl. 17:00-18:00, Konferenscenter rum Storfors, Storforsplan 36, Farsta

Ledamöter

Alexander Ojanne (S) Ordförande
Jan Jönsson (L) Vice ordförande
Ulrika Lorentzi (S)
Annika Ödebrink (S)
Rashid Mohammed (V)
Hanna Egeltoft (V)
Magnus Runsten (MP)
Andréa Hedin (M)
Annika Elmlund (M)
Yvonne Fernell-Ingelström (M)
Tapani Juntunen (SD)
Kristin Jacobsson (C)
Tobias Gerdås (S) ersätter Jakob Brandt (S)

Ersättare

Eva Fagerhem (S)
Gun Risberg (S)
Jackie Nylander (V)
My Lind (V)
Felix König (MP)
Oscar Andrén (M)
Ludvig Filhm (M)
Anne-Lie Elfván (L)
Henrik Falk (C)
Maurice Forslund (KD)

Övriga närvarande

Veronica Wolgast Carstorp Förvaltningschef
Lina Blombergsson Avdelningschef
Anna Mattsson Avdelningschef
Lisa Cadenius Avdelningschef
Ingrid Klaus Avdelningschef
Anette Karlsson Enhetschef
Johanna Zalyal Enhetschef
Magnus Hillborg Nämndsekreterare
Gabriel Blomberg Borgarrådssekreterare
Erika Márkus Tjänsteman §§1-3
Rebecca Hedenstedt Tjänsteman §§1-3
Stefan Creutz Holmgren Tjänsteman

Justerare	Alexander Ojanne, Jan Jönsson
Datum för justering	2025-02-21
Paragraf	§§1-22
Sekreterare	Magnus Hillborg

**§ 1
Godkännande av dagordning****Beslut**

Den utsända dagordningen godkändes.

§ 2

Val av justerare och tid för justering

Beslut

Ordföranden Alexander Ojanne (S) och vice ordförande Jan Jönsson (L) utsågs att justera dagens protokoll. Ordföranden meddelade att justering sker fredag den 21 februari 2025.

§ 3 Förvaltningen informerar

Beslut

Nämnden lägger informationen till handlingarna.

Socialdirektör Veronica Wolgast Carstorp informerar om:

- Högsta förvaltningsdomstolen meddelar att de inte ger prövningstillstånd gällande polisens lista.
- Nytt möte med socialtjänstministern 2025-02-19.
- Hävt avtal med aktör inom HVB.
- Finansiering från BRÅ 2025 för Coping Power Program (CPP).
- Lägesbild om skjutningar och sprängningar i Stockholm stad och fortsatta insatser från stadens sida.

Socialnämnden får en dragning om nya Socialtjänstlagen - Framtidens socialtjänst, omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst i Stockholms stad. Föredragande är avdelningschef Lina Blombergsson med utredarna Erika Márkus och Rebecca Hedenstedt.

§ 4**Nämndens frågor till förvaltningen****Beslut**

1. Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse angående stadens metoder för behandling av missbruk och beroende" från Liberalerna.
2. Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse angående användning av FINSAM i arbetet med försörjningsstöd och arbetslöshet" från Moderaterna.
3. Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse om betänketid och rättighetspaket enligt Europarådets människohandelskonvention" från Centerpartiet.
4. Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse om Tidöpartiernas mål om återvandring i socialtjänstlagen" från Centerpartiet.
5. Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse om brister på familjehem" från Centerpartiet, Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.
6. Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse om vilken typ av boende är Skarpnäcksgården" från Sverigedemokraterna.

Sammanfattning av ärendet

Skrivelser som anmäldes vid sammanträdet:

Skrivelse angående stadens metoder för behandling av missbruk och beroende

Jan Jönsson (L)

Staden tillsammans med Regionen har ansvaret för att personer med missbruksproblem får den hjälp och vård som de behöver för att komma ifrån missbruket. I det ansvaret ingår att använda sig av evidensbaserade metoder som visat på positiva resultat. Liberalerna i Stockholms stad har i kontakter med forskare fått kännedom om en metod som uppvisat goda resultat – CRA.

CRA (Community Reinforcement Approach) utvecklades på 1970-talet i USA och är en behandlingsmetod för behandling av missbruk eller beroende av alkohol eller narkotika. Grunden i metoden bygger på inlärningspsykologi och kognitiv beteendeterapi, för att bryta negativ vanor och mönster. Skyddsfaktorer som främjar drogfrihet i personens närmiljö förstärks medan riskfaktorer som främjar droganvändningen minskas. En viktig del i behandling är att den är uttalat praktisk och att den delvis sker i miljöer utanför ett

terapium. Samtidigt som en person ges kunskap om vilka faktorer som leder till substansbruk får personen även hjälp med att utveckla alternativa beteenden för att undvika detta.

Metoden CRA ingår även i Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende gällande alkohol eller narkotika.

Mot anledning av ovanstående önskar vi svar på följande frågor:

- Använder sig stadens verksamheter i samverkan med regionen idag av CRA vid behandling av missbruk?
- Vad är förvaltningen uppfattning av CRA som behandlingsmetod?
- Finns det planer på att införa alternativt sprida CRA till samtliga stadsdelar, om metoden inte redan används överallt?

Skrivelse angående användning av FINSAM i arbetet med försörjningsstöd och arbetslöshet

Andrea Hedin m.fl. (M)

FINSAM (finansiell samordning) utgörs av ett antal samordningsförbund med gemensam budget och gemensamt mål för att bedriva finansiell samordning mellan arbetsförmedling, försäkringskassa, kommun och region.

Samarbetet riktar sig till de personer, som har ett rehabiliteringsbehov av olika anledningar för att kunna få ett arbete. Genom ett organiserat samordnat arbete kan man bättre nå ett resultat även med målgrupper, som står längre från arbetsmarknaden. Ett av dessa samordningsförbund finns i Stockholm.

Eftersom det inom FINSAM-organisationen lär finnas många ärenden, som samtidigt eller då och då är aktuella hos flertalet olika huvudmän, i olika grad och samtidigt har det gemensamt, att man uppbär försörjningsstöd från sina kommuner i varierande grad, känns det angeläget, att få bättre kunskap kring hur socialtjänsten och stadsdelsnämnderna i Stockholm använder FINSAM-organisationen, som en av många möjligheter, att komma vidare med långvariga ärenden med försörjningsstöd.

Frågor:

- Är det känt hur många ärenden, som årligen remitteras från Stockholms stad till FINSAM i Stockholm?
- Hur många av dessa ärenden uppbär långvarigt försörjningsstöd, mer än ett år, två – fem år, mer än fem år?

- Hur många av dessa långvariga ärenden har huvudorsak *arbetslöshet* för behandling i FINSAM- organisationen?
- Vilka andra huvudorsaker finns bland dessa remitterade ärenden?
- Använder stadsdelarna i Stockholm FINSAM i sitt arbete - eller varierar det mellan stadsdelarna?
- Har Stockholm kunskap om resultatet av de ärenden, som remitteras till FINSAM?
- Finns kunskap/statistik kring resultatet av arbetet inom FINSAM på stadsdelsförvaltningarna generellt avseende arbetssätt och s.k. långa ärenden?
- Använder stadsdelarna andra alternativa metoder lokalt utan att använda sig av FINSAM?
- Finns någon kunskap och resultat från dessa långa ärenden och arbetssätt från egna ev. alternativa metoder?
- Har dessa ärenden ovan varit föremål för arbete inom FOU i Stockholm för vidareutveckling av arbetet?

Skrivelse om betänketid och rättighetspaket enligt Europarådets människohandelskonvention

Kristin Jacobsson (C)

Enligt Europarådets människohandelskonvention har alla potentiella offer för människohandel rätt till en så kallad betänketid/reflektionstid som är minst trettio dagar. Syftet är att personen ska ges tillfälle för återhämtning och reflektera över sin situation och möjligheten att göra en polisanmälan. Under betänketiden får personen ett tillfälligt uppehållstillstånd i Sverige och kan då alltså inte utvisas. Utöver detta ska ett rättighetspaket aktiveras som garanterar personen rätten till ett tryggt boende, juridisk rådgivning och information, nödvändig sjukvård, psykologiskt stöd, tolk och materiellt understöd. Offer för människohandel har ofta blivit utsatta för mycket allvarliga övergrepp och det kan behövas tid i en lugn och trygg miljö för att brottsoffret ska kunna återhämta sig och klara av att ta ställning till sin medverkan i en rättsprocess. Idag glöms ofta brottsperspektivet bort och istället utvisas personerna för brott mot utlänningslagen. Att brottsoffret kan stanna kvar i Sverige har dock också en stor betydelse för att en eventuell förundersökning ska kunna genomföras på bästa sätt och för att förövare och människosmugglare ska kunna dömas för sina brott. Genom att utvisa och inte ge de utsatta människohandlande personerna brottsofferstatus riskerar vi därmed att också göra det lättare för gränsöverskridande organiserad brottslighet att kunna fortsätta med sin kriminella verksamhet. Socialtjänsten kan sedan ett par år söka uppehållstillstånd för betänketid hos migrationsverket och kan även

få ersättning för kostnader för skyddat boende och det ekonomiska bistånd som personen behöver under sin betänketid.

Vi i Centerpartiet anser egentligen att trettio dagar för vila och återhämtning är för kort och skulle vilja att den tidsbestämmelsen utökades, det viktigaste får inte vara att snabbt tvinga in brottsoffret i utredningar och rättegång. Men trettio dagar är betydligt bättre än inga dagar alls och i ett första led är det därför viktigt att säkerställa att Stockholm och Sverige följer de internationella åtaganden i arbetet med att stödja och skydda offer för människohandel.

Vi har genom Frälsningsarméns traffickingcenter Safe havens fått ta del av skrämmande siffror. Under 2024 ska endast sju ansökningar om betänketid från socialtjänsterna i hela landet inkommit. Samtidigt vittnar ideella organisationer och Norrmalmspolisens prostitutionsgrupp om att det skett en ökning av prostituerade och att det "väller in" kvinnor till Stockholm i syfte att utnyttjas inom prostitution. Aftonbladet har nyligen gjort en kartläggning som visar på över 1000 aktiva sexannonser dit män kan vända sig för att köpa sex och att kvinnorna i regel bara stannar några veckor i varje stad innan de förflyttas för att hela tiden möta upp männens krav om att köpa nya tjejer. Dessutom framkommer att endast ett enda åtal om sexuell människohandel har väkts på tre år, trots att offren för sexhandeln är hundratals.

Med tanke på de otroligt få ansökningar som inkommit till migrationsverket från landets socialtjänster finns det alldeles uppenbart ett kunskapsstapp och en hemläxa även för oss i Stockholms stad.

Med anledning av ovanstående önskar jag svar på:

- Hur många betänketidsansökningar för människohandelsoffer har Stockholms stads socialtjänst skickat till migrationsverket under 2024 och hittills under 2025?
- För hur många individer i Stockholms stad har rättighetspaketet aktiverats utifrån människohandelskonventionen under 2024 och hittills under 2025?
- Har stadens regionkoordinatorer mot prostitution och människohandel befogenhet att skicka betänketidsansökningar till migrationsverket? Är regionkoordinatorerna myndighetsutövande?
- Hur många är anställda vid stadens POM-team och hur ser rutinen ut när teamet kommer i kontakt med en människa som misstänks vara utsatt för människohandel?
- Vilka utbildningsinsatser har gjorts för att stärka kunskaperna om EU-direktiven för mänskliga rättigheter och stadens ansvar bland stadens socialsekreterare?

- Vilka eventuella organisatoriska förändringar och förändringar i arbetssätt har gjorts hos socialtjänsten med anledning av att socialtjänsten numera kan ansöka om betänketid/reflektionstid hos migrationsverket vid misstänkt människohandel?

Skrivelse om Tidöpartiernas mål om återvandring i socialtjänstlagen

Kristin Jacobsson (C)

Sverige är på väg att få en ny socialtjänstlag. Det är bra. Lagen fokuserar mer på tidiga insatser och öppnar för nya arbetssätt. Det är en viktig pusselbit för att kunna vända vårt samhälle i rätt riktning.

Men något som inte blivit lika känt är att Tidöpartierna har lyckats smyga in en politisk skrivning om återvandring i propositionen till en av Sveriges viktigaste reformer i nutid. Regeringen menar att frivillig återvandring kraftigt bör stimuleras och öka samt att socialtjänsten ska vägleda, informera och uppmuntra till detta. Insatserna ska riktas till människor som till exempel saknar egen försörjning eller inte pratar svenska och därmed upplever att de inte är en del av det svenska samhället. Regeringen menar att med rätt informationsinsatser och stöd riktat från socialtjänsten ska antalet personer som väljer att återvändra öka.

Det här är en enorm förändring för socialtjänstens arbete och är motsatsen till en effektiv integrationspolitik. Nu vill man alltså att socialtjänsten ska, tvärtemot sitt annars förebyggande och förtroendeskapande uppdrag, tvingas gå i täten för att få människor med utländsk härkomst lämna Sverige. Att övertala personer att lämna landet är minst sagt kontraproduktivt och riskerar att spä på bilden av att personer från andra länder är roten till allt ont som händer i samhället. Det här kommer dessutom att ytterligare skada den viktiga tilliten till socialtjänstens arbete i ett läge där svallvågorna efter desinformationskampanjen fortfarande inte har stabiliserats. Det kan komma att användas av mörka krafter för att skapa rädsla att söka hjälp hos svenska myndigheter med hotet om att de som söker samhällets stöd istället ska skickas ”hem”.

Det är djupt oroväckande hur polariseringen ökar i samhället och att fyra av riksdagens partier helt skamlöst låter detta ske. Återvandringsbidraget och den nya skrivningen i socialtjänstens mål signalerar att vissa människor inte är önskade i Sverige. Drivkraften till att söka stöd eller hjälp, om det så handlar om tidiga insatser för sitt barn på glid eller försök att etablera sig på arbetsmarknaden kommer att minska om man tror att socialtjänsten istället vill få en att lämna landet.

Den stora reformen som den nya socialtjänstlagen innebär gör att socionomer och socialtjänstarbetare har kunnat känna hopp för framtiden. Den nya lagen skulle komma att betyda nya arbetsätt för en hårt pressad socialtjänst, som nu skulle kunna bli en mer hållbar arbetsplats. Men att tvinga socialsekreterarna till svåra etiska ställningstaganden som uppdraget om återvandring är precis tvärtemot intentionerna.

Med anledning av ovanstående önskar jag svar få svar på följande:

- Hur planerar förvaltningen att socialtjänstens eventuella nya mål om vägledning, information och uppmuntran till frivillig återvandring ska implementeras i Stockholms stad?
- Hur tror förvaltningen att det nya målet kommer att påverka stockholmarnas tillit till socialtjänsten?
- Anser förvaltningen att det nya målet kommer att underlätta för socialtjänstmedarbetarnas hårt belastade arbetssituation?

Skrivelse om bristen på familjehem

Kristin Jacobsson (C), Andrea Hedin m.fl. (M), Jan Jönsson (L) och Maurice Forslund (KD)

Lokalmedia rapporterar i början av det nya året (2025) om att barn i Stockholm tvingas vänta så länge som 18 månader på att få sina beviljade stödinsatser. Arton månader är en ohyggligt lång tid för ett barn i behov av hjälp. Under 2024 var det 117 inrapporterade beslut som inte verkställdes inom den lagstadgade tiden på tre månader i Stockholms stad. Kartläggningen visar dessutom att ingen förbättring har skett under de senaste fem åren. De långa väntetiderna beror ofta på att det är svårt att hitta lämpliga familjehem, kontaktfamiljer eller kontaktpersoner. Detta är ingenting som är unikt för Stockholm, det råder en nationell brist på familjehem.

Under 2024 startade Socialstyrelsens kampanj ”Gör en insats” som är den största nationella kampanjen som gjorts på det här temat. Ett forskningsprojekt vid Linköpings universitet har bland annat kunnat ta reda på vilka användbara sätt som kan öka tillskottet av nya familjehem. En undersökning har gjorts och 10 procent av de svarande säger att det är mycket eller ganska sannolikt att de kommer att ansöka om att bli familjehem framöver. Tidsbrist, platsbrist och brist på ork lyfts som orsaker till att tveka. Vad som skulle kunna påverka beslutet är en skälig ersättning men det som rankades som allra viktigast var att kunna vara säker på att man får rätt stöd från socialtjänsten.

Vilket stöd man som familjehem har tillgång till skiljer sig åt både mellan kommuner och mellan fristående aktörer. På Stockholms

stads hemsida kan man läsa att som familjehem i stadens regi har man regelbunden kontakt med socialtjänsten och man blir erbjuden att gå en grundutbildning som familjehemsförälder. Andra familjehemsaktörer erbjuder akuta stödsamtal dygnet runt under årets alla dagar, veckovisa telefonavstämningar och hembesök varje månad, nätverk av andra familjer som träffas regelbundet för utbildningar och aktiviteter och obligatorisk kompetensutveckling. Forskningsprojektet vid Linköpings universitet visar att vilket stöd man kan få kan vara avgörande för om man väljer att bli familjehem eller inte, och kanske finns det ett behov av att utveckla stadens stödfunktioner för att matcha andra och bli mer attraktiva.

Med anledning av ovansanstående önskar vi svar på:

- Kan vi i Stockholms stad se någon effekt av Socialstyrelsens nationella kampanj ”Gör en insats”?
- Hur många familjehem saknas uppskattningsvis i staden idag?
- Hur arbetar staden för att adressera problemet med bristen på familjehem?
- Skulle Stockholms stad kunna göra mer för att matcha stödinsatserna för vad familjehem erhåller hos andra aktörer? Tror förvaltningen att mer stödinsatser skulle locka fler att vilja bli familjehem?

Skrivelse om vilken typ av boende är Skarpnäcksgården

Tapani Juntunen (SD)

I Januari rapporterade Svt om den så kallade Skarpnäcksgården, se bifogad länk.

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/grannar-till-skarpnacksgarden-vittnar-om-inbrott-och-droger-i-tradgardarna>

Det är ett boende för personer med psykiska problem och personer med drogproblematik. I reportaget framträder en ganska problematisk bild gällande boendet. Det har också medialt uppmärksammats om så kallade lågtröskelboenden, där metodiken gällande behandling inte går ut på att försöka avbryta ett pågående missbruk.

Vi undrar därför om den så kallade Skarpnäcksgården är just ett sådant lågtröskelboende, och i så fall vad är syftet med denna typ av behandling? Vi undrar i grunden vilket stöd och evidens finns för dylika lågtröskelboenden faktiskt är en god behandlingsform.

Vi vill därför fråga stadsdelsförvaltningen följande:

1. Vilken typ av boende är den så kallade Skarpnäcksgården?
2. Vilket stöd, evidens finns för att så kallade lågtröskelboenden är en fungerande behandlingsform?

§ 5**Remiss av Motion om försök med fri ledsagning**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2024/1023
SOF 2024/718

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat en motion från Emelie Wassermann, SD, gällande försök med fri ledsagning. Motionären förslår att Stockholms stad inleder ett försök med fri ledsagning som ett led i att öka den fysiska och psykiska hälsan för personer i behov av ledsagning. På så sätt menar motionären att även personer med synnedsättning ges möjlighet att delta i stadens idrotts- och kulturliv på lika villkor som seende.

Förvaltningen anser, i likhet med motionären, att insatsen ledsagning är en viktig insats för att enskilda, som till följd av funktionsnedsättning har behov av insatsen, ska ges möjlighet att kunna leva ett självständigt liv.

Socialnämnden, kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna har i årets budget fått i uppdrag att utreda förutsättningar och ekonomiska konsekvenser av en modell med icke biståndsbedömd ledsagning. Detta uppdrag ligger i linje med det som motionären förespråkar i sin skrivelse.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M) och Kristin Jacobsson (C) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Tapani Juntunen (SD) yrkade

1. att socialnämnden tillstyrker motionen, samt
2. att därutöver anföra följande:

Vi vill tacka socialförvaltningen för det positiva svaret på motionen, vi noterar också att det finns en viss samsyn i frågan om ledsagning

mellan oss i Sverigedemokraterna och den sittande rödgröna majoriteten.

Det är av största vikt att Stockholm stad tar steg framåt och tänker nytt kring hur tillgänglighet och delaktighet kan öka. Vi har fått tydliga indikationer från stadens olika funktionshindersråd att det skiljer sig mycket i hur stadens olika stadsdelar handlägger och bedömer kring ledsagning. Vi tror att förslaget om fri ledsagning skulle dels öka tillgängligheten för den utpekade målgruppen i motionen, men att motionen också kan råda bot på variationen gällande bedömning och beviljandet av ledsagning inom staden.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Tapani Juntunen (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/718-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Motion om försök med fri ledsagning
- SOF 2024/718-1.1 Motion om försök med fri ledsagning

§ 6**Remiss av Motion om vräkning av brottslingar i allmännyttan**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2024/950
SOF 2024/739

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat en motion från Gabriel Kroon, Sergej Salnikov och Julian Kroon, Sverigedemokraterna (SD).

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige ger de kommunala bostadsbolagen i uppdrag att utveckla ett aktivt arbetssätt för vräkningar av kriminella med hänsyn till den lagändring i Jordabalken 12 kap. 25 § som trädde i kraft 1 juli 2024. Förvaltningen lyfter de allmännyttiga bolagens uppdrag att tillgodose olika utsatta gruppers bostadsförsörjning och arbeta vräkningsförebyggande och vill utifrån lagförändringen och med hänsyn till barnkonventionen betona vikten av fortsatt samverkan kring barnfamiljer som riskerar vräkning. Att socialtjänsten får tidig kännedom om barnfamiljer som riskerar vräkning till följd av lagändringen är grundläggande för att kunna arbeta stödjande kring barn som riskerar att fara illa.

Förvaltningen lyfter att staden har en bred ansats för det trygghetsskapande arbetet i Stockholms stad.

Förvaltningen överlåter yrkandet om att bostadsbolagen ska ställa om sin tjänstemannaorganisation till Stockholms Stadshus AB att yttra sig över.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på motionen.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M) och Kristin Jacobsson (C) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Tapani Juntunen (SD) yrkade

1. att socialnämnden tillstyrker motionen, samt
2. att därutöver anföra följande:

Det är av största vikt att Stockholm stad agerar skyndsamt så att ny lagstiftning gällande bostadsbolagens möjlighet att avhysa brottslingar beaktas, i syfte att värna andra boendes trygghet. Vi anser att det är stadens skyldighet att agera, och implementera den nya lagstiftning fullt ut.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Tapani Juntunen (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/739-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Motion om vräkning av brottslingar i allmännyttan
- SOF 2024/739-1.1 Motion om vräkning av brottslingar i allmännyttan

§ 7**Remiss av Motion om införande av bakgrundskontroller vid upplåtelse av bostäder i allmännyttiga bostadsaktiebolag**

Svar på remiss från kommunstyrelsen Dnr. KS 2024/1024
SOF 2024/740

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat en motion om införande av bakgrundskontroller vid upplåtelse av bostäder i allmännyttiga bostadsaktiebolag. Motionen är skriven av Sergej Salnikov, SD. Motionären föreslår bland annat att utveckla och införa en rutin för bakgrundskontroller vid nya hyreskontrakt för bostäder i allmännyttan.

Förvaltningen belyser att de allmännyttiga bostadsbolagen har gemensamma regler för godkännande av hyresgäst, vilka syftar till att säkerställa att en sökande kan fullgöra sina skyldigheter som hyresgäst och omfattar inkomstkrav, kreditvärdighet samt boendereferenser.

Förvaltningen menar att de gemensamma regler för godkännande av hyresgäster som stadens allmännyttiga bostadsbolag redan har, i kombination med det vräkningsförebyggande arbete bostadsbolagen i samverkan med socialtjänsten utför, är tillräckliga för att säkerställa att hyresgäster ska kunna uppfylla sina åtaganden.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M) och Kristin Jacobsson (C) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Tapani Juntunen (SD) yrkade

1. att socialnämnden tillstyrker motionen, samt
2. att därutöver anföra följande:

Vi vill tacka socialförvaltningen för svaret på motionen. Vi noterar socialförvaltningens invändningar gällande motionen, men menar samtidigt att förvaltningen inte riktigt bemöter den nya vinkling som motionen innebär.

Motionen har ett starkt socialt syfte, att med bakgrundskontroller identifiera personer med ett socialt behov. Idag aktiveras socialtjänsten när ett potentiellt vräkningsärende redan är ett faktum. Vi menar att det vore en god ordning om man lyckades identifiera personer med social problematik redan när ett nytt kontrakt är aktuellt. Syftet är att aktivera ett förebyggande socialt arbete för att undkomma framtida problem.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Tapani Juntunen (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/740-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Motion införande av bakgrundskontroller vid upplåtelse av bostäder i allmännyttiga bostadsaktiebolag
- SOF 2024/740-1.1 Motion om införande av bakgrundskontroller vid upplåtelse av bostäder i allmännyttiga bostadsaktiebolag

§ 8**Remiss av Motion om att staden behöver ny
handlingsplan mot heders- och uppfostringsresor**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2024/1179
SOF 2024/778

Beslut

1. Socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

En motion har inkommit till socialnämnden från Andrea Hedin (M) som handlar om att Stockholms stad bör införa ett mer systematiskt arbetssätt för att säkerställa att elever som eventuell förts utomlands mot sin vilja snabbt identifieras och att åtgärder vidtas. Motionen lyfter att Stockholm bör ha en särskild rutin för saknade elever, där misstanke om hedersrelaterat våld och tvång ingår i en tydlig checklista för rektorerna. Motionen betonar att fristående aktörer inte ska glömmas bort i uppföljningen av barnen och att de inkluderas i arbetet kring att utveckla ett systematiskt arbetssätt. Motionen föreslår bland annat att ge utbildningsnämnden och berörda nämnder i uppdrag att ta fram en informationskampanj som belyser vikten av att agera och orosanmäla när barn riskerar att föras utomlands och fara illa.

Det pågår samarbete mellan socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna med att uppdatera stadens rutin för att motverka att barn och unga föras utomlands till skadliga utlandsresor.

Varje år, innan sommarlovet, skickar socialförvaltningens direktör ut ett brev till chefer och medarbetare inom socialtjänsten för att uppmärksamma Origos årliga kampanj mot hedersrelaterat våld och förtryck. Ett motsvarande brev skickas ut av utbildningsförvaltningens direktör till chefer och medarbetare inom skolan.

Med brevet vill socialnämnden uppmärksamma stadens socialtjänst på att ha extra beredskap för att fler ungdomar inför sommarlovet kan komma att söka kontakt med exempelvis ungdomsmottagningarna på grund av oro kring hedersrelaterat våld och förtryck, samt att fler orosanmälningar kan inkomma till socialtjänsten. Origo erbjuder årligen skolpersonal en grundläggande utbildning för att ge kunskaper om hedersrelaterat förtryck och våld.

Vidare har socialnämnden haft dialogmöte med ideella föreningar kring behov och pågående initiativ för målgruppen. Som resultat av detta har socialnämnden erbjudit möjlighet till kompetensförstärkning till dessa föreningar.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Jan Jönsson (L), Kristin Jacobsson (C) och Tapani Juntunen (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Andrea Hedin m.fl. (M) yrkade

1. att socialnämnden tillstyrker motionen, samt
2. att därutöver anföra följande:

Den moderatledda regeringen har tagit viktiga steg för att skydda barn i riskzonen. Nya juridiska åtgärder gör det nu möjligt för myndigheter att besluta om utreseförbud för barn när det finns en påtaglig risk att de förs utomlands, och därigenom utsätts för fara som kan skada deras hälsa eller utveckling. Detta gäller särskilt i fall där omständigheterna innebär att barnet kan behöva skyddas enligt LVU (Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga). Dessa nya verktyg behöver omgående implementeras i arbetet för de som dagligen möter barn och unga, oavsett om det är socialtjänsten eller skolpersonal.

Västerås stad har utvecklat ett strukturerat arbetssätt för att hantera elever som inte kommer till skolan genom en särskild rutin för "saknade elever." Detta arbetssätt särskiljer frånvaro på grund av problematisk skolfrånvaro från fall där elever är helt saknade, och dokumenteras systematiskt i ett journalsystem. Denna differentiering gör det möjligt för skolan att agera utifrån olika orsaker till frånvaron, som exempelvis när en familj har flyttat utomlands utan att avregistrera sig eller när en elev potentiellt hålls kvar utomlands mot sin vilja.

Stockholms stad bör inspireras av Västerås stad och införa ett mer systematiskt arbetssätt för att säkerställa att elever som eventuellt förts utomlands mot sin vilja snabbt identifieras och att åtgärder vidtas, i dessa situationer är tid en kritisk faktor. Inga fler barn ska falla offer för hedersvåldet i Stockholm.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Andrea Hedin m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/778-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Motion om att staden behöver ny handlingsplan mot heders- och uppfostringsresor
- SOF 2024/778-1.1 Motion om att staden behöver ny handlingsplan mot heders- och uppfostringsresor

§ 9**Remiss av Effektivare verktyg för att bekämpa brott av unga lagöverträdare (SOU 2024:93)**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2024/1448
SOF 2025/7

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Utredningen om effektivare verktyg för att bekämpa brott av unga lagöverträdare syftar till att stärka de brottsbekämpande myndigheternas möjligheter att hantera brott begångna av unga. Fokus ligger på utökade tvångsmedel, förbättrad rättssäkerhet för barn och förslag på författningsändringar.

De huvudsakliga förslagen om tvångsmedel mot barn är:

- förlängd häktningstid, vilket innebär att den maximala häktningstid för barn höjs från tre till fem månader.
- utökade tvångsmedel, vilket innebär att åtgärder som avspärning, husrannsakan och kroppsbesiktning kan tillämpas på barn under 15 år. Tidsfristen för kroppsbesiktning förlängs till sex timmar.
- biometriska uppgifter, vilket innebär nya metoder som video, röstprov och handstilsprov tillåts och får registreras i polisens register vid allvarliga brott.

De huvudsakliga förslagen om hemliga tvångsmedel är:

- hemliga avlyssningsmetoder och kameraövervakning föreslås användas i brottsutredningar för barn under 15 år vid misstanke om brott med minimistraff på fyra års fängelse.
- tillstånd ges för Säkerhetspolisen att i underrättelseverksamhet använda hemliga tvångsmedel mot barn i syfte att förhindra allvarliga brott, inklusive terrorism.

Utredningen ger också förslag på generella tvångsmedel. Dessa generella tvångsmedel ger möjlighet till snabbare beslut om hemliga tvångsmedel vid brådskande fall samt gruppkvarhållande. Det sistnämnda innebär att Polisen får rätt att tillfälligt kvarhålla grupper vid brottsutredningar. Enligt utredningen förväntas förslagen leda till effektivare brottsutredningar och fler upplösta brott. En ökad användning av tvångsmedel kan påverka barns integritet, men förslagen anses vara i linje med barnkonventionen och Europakonventionen.

Förvaltningen instämmer i utredningens problembeskrivning och betonar vikten av att motverka att barn och unga dras in i kriminalitet, särskilt med tanke på ökningen av allvarliga brott som mord, där allt fler barn under 15 år misstänks vara involverade. Samtidigt vill förvaltningen poängtera behovet av att säkerställa att barns rättigheter och behov beaktas enligt barnkonventionen.

Samhällsutvecklingen gör att förvaltningen ser behov av förändrad lagstiftning för att ge barn det skydd och stöd de behöver, särskilt med tanke på rekryteringen av barn till kriminella nätverk. Alla beslut som påverkar barn måste prioritera barns bästa och rätt till delaktighet, vilket även bidrar till att förebygga kriminalitet.

Utredningen brister i att analysera hur förslagen påverkar barn och unga på kort och lång sikt. En djupare analys utifrån barnrättsperspektivet efterlyses. En analys av förslagen utifrån barns och ungas mognadsprocess saknas. Flera av förslagen påverkar socialtjänsten och en mer omfattande analys av de ekonomiska konsekvenserna för socialtjänsten behövs.

Vidare vill förvaltningen lyfta att det saknas resonemang om kompensatoriska åtgärder för att balansera eventuella negativa effekter av lagändringarna. Det finns en risk att utökade befogenheter för tvångsmedel kan drabba barn som inte har begått brott. Detta inkluderar lägre trösklar för husrannsakan och kroppsvisitation, vilket kan påverka både barnet och dess familj.

Förvaltningen noterar att förslagen om biometriska underlag och hemliga tvångsmedel sannolikt påverkar ett litet antal barn, men menar ändå att detta kräver en noggrannare analys. Det finns också några fördelar med vissa av förslagen, då dessa kan leda till att barn avskrivs från brottsmisstankar, vilket är positivt.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Jan Jönsson (L), Kristin Jacobsson (C) och Tapani Juntunen (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Andrea Hedin m.fl. (M) yrkade

1. att socialnämnden avslår förvaltningens förslag till beslut, samt
2. att därutöver anföra följande:

I en tid där brottsligheten bland unga har blivit ett stort problem för samhällets trygghet, finns det ett tydligt behov av åtgärder för att lösa problemen. Vi bedömer att de verktyg som föreslås i utredningen är väl avvägda och nödvändiga för att förebygga och

bekämpa allvarlig brottslighet bland unga i Sverige och i Stockholms stad. Förslagen har noggrant utretts med avseende på brottsförebyggande effekt, rättssäkerhet, personlig integritet och barnrättsperspektiv.

Vi konstaterar att förvaltningen ställer sig bakom utredningens problembeskrivning, vilket är positivt. Det är viktigt att det finns en gemensam förståelse av brottslighet bland ungdomar och den ökande inblandningen av barn under 15 år i allvarlig brottslighet. Vi är även eniga med förvaltningen och utredningen om förslagen att utöka barns möjligheter att få juridiskt biträde i större utsträckning än idag.

Vi menar att utredningen har gjort noggranna avvägningar avseende förslagen och att den därför har landat väl i sina förslag. Vi anser att utredningen har gjort omfattande och tillräckliga avvägningar mellan barns rättigheter och samhällets intresse av att bekämpa brott. Flera av utredningens förslag har utformats som en direkt följd av hänsyn till avvägningar kring barnrättsperspektivet.

Förvaltningen menar även att det är avgörande att lagändringar ”syftar till att stärka skyddet för barn”. Vi menar dock att en mer rimlig hållning är att syftet med lagändringarna enligt utredningens förslag ska vara att stärka de brottsbekämpande myndigheternas möjligheter att förhindra, utreda och lagföra brott som begås av unga personer. I avvägningarna kring vilka lagändringar som är lämpliga för att uppnå syftet med utredningens förslag, ska dock barnrättsperspektivet vara en parameter av mycket stor betydelse. Enligt vår bedömning har utredningen genom förslagen till nya verktyg lyckats med att uppnå syftet samtidigt som man genomgående har tagit hänsyn till barnrättsperspektivet.

Vi anser att utredningens förslag är välgrundade och nödvändiga för att effektivt förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet. Att förhindra och bekämpa brottslighet är en förutsättning för att skydda barn från att dras in i kriminalitet och på så sätt göra Sverige och Stockholm tryggare.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Andrea Hedin m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L) lämnade ett särskilt uttalande:

Liberalerna i Stockholms stad delar överlag förvaltningens uppfattning kring och problematisering av utredningens förslag. Om och när mer repression och polisiära befogenheter riktat mot barn införs, så behöver detta samtidigt balanseras med motsvarande åtgärder utifrån ett barnperspektiv. Syftet med tvångsmedel mot barn måste handla om att komma åt beställarna som ligger bakom de brott den unge utfört – där rättsväsendets prioritet är att lagföra vuxna kriminella anstiftare. Polisen måste också åläggas att orosanmäla alla barn som uppmärksammas vid användning av de hemliga tvångsmedel som nu föreslås.

Vi vill särskilt lyfta behovet av att barnanpassa häkten och säkerställa hög personaltäthet, där personalen har kompetens för att arbeta med målgruppen barn indragna i kriminalitet. Det kan exempelvis krävas förståelse för ungdomspsykiatri men också möjlighet att erbjuda skolgång - särskilt vid längre häktningstid. Likaså ställer barnperspektivet krav på att barn kan bibehålla viss kontakt med världen utanför under tiden de är frihetsberövade, som att träffa vårdnadshavare under kontrollerade former. Det måste även ske en uppföljning vad gäller dessa barns hälsa och tandstatus, på samma sätt som ska göras för alla andra barn. Allt detta kräver att socialtjänsten ges absolut tillträde till alla barn som är häktade.

Den utveckling vi ser med allt yngre personer som utförare av grova brott kräver att hela samhället kraftsamlar för att vända utvecklingen. Men det får inte bli ett ensidigt fokus på repression och hårdare tag. Parallellt med effektivare verktyg för att bekämpa brott av unga lagöverträdare behövs verktyg och insatser för att minska andelen unga som begår brott från första början. Utredningen innebär ytterligare ett lagförslag som påverkar socialtjänsten i allra högsta grad och vi vill därför understryka att socialtjänsten då också måste ges förstärkta statliga resurser.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/7-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Effektivare verktyg för att bekämpa brott av unga lagöverträdare
- SOF 2025/7-1.2 Remiss - Effektivare verktyg för att bekämpa brott av unga lagöverträdare (SOU 2024:93)

§ 10

Socialnämndens verksamhetsberättelse för år 2024

SOF 2024/828

Beslut

1. Socialnämnden godkänner verksamhetsberättelse för 2024.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden har under året arbetat i enlighet med kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål och med kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena samt nämndens egna mål. Socialnämnden gör den sammantagna bedömningen att samtliga tre av kommunfullmäktiges mål uppfylls helt.

Viktiga teman/fokusområden för socialnämnden under året har varit:

- Omställningen inför ny socialtjänstlag, möta invånarnas behov och fortsätta att stärka arbetet med tidig upptäckt, tidiga insatser och en kunskapsbaserad och likställd socialtjänst, samordnade insatser inom förskola, skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård och samverkan mellan berörda aktörer.
- Ett utvecklat och stärkt miljö- och klimatarbetet i verksamheterna i enlighet med stadens miljöprogram.
- Vägen till arbete och egen försörjning samt arbetet mot hemlöshet.
- Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare.
- Brottsförebyggande arbete, våld i nära relation, välfärdsbrott samt kris- och beredskapsfrågor.
- Digitalisering och en mer tillgänglig socialtjänst genom digitala arbetssätt, e-tjänster och ny teknik.
- Budget/ekonomi i balans och långsiktigt hållbara finanser

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner verksamhetsberättelse för socialnämnden 2024.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 23 januari 2024.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L) lämnade ett särskilt uttalande:

Det är positivt att förvaltningen bedömer att nämndens mål uppfylls för 2024. Vi vill dock särskilt uppmärksamma ett urval av det som framgår i verksamhetsberättelsen.

Vi gläder oss åt att projektet "Intensiv hemutredning" som påbörjades föregående mandatperiod fungerat så bra hittills. I tjänsteutlåtande framkommer det att projektet redovisat "kostnadseffektiva och hållbara effekter av arbetssättet samt en hög grad av delaktighet av barn och föräldrar" samt att resultaten var "övervägande positiva vad gäller en ökad tillit till socialtjänsten samt ökad samverkan internt och externt". Därför ställer vi oss frågande till varför Skärholmen inte fortsätter med metoden som Farsta och Skarpnäck gör. Kostnadseffektiva arbetsmetoder som ger bättre resultat på kort tid bör rimligtvis vara högaktuellt i stadsdelar som idag dras med stora underskott.

I verksamhetsberättelsen står att läsa att det utökade hembesöksprogrammet idag finns i 5 av 11 stadsdelar. Liberalernas mål i den grönblå majoriteten förra mandatperioden hade som mål att successivt utvidga hembesöksprogrammet till hela staden, eftersom det är en av de bästa preventiva åtgärder man kan sätta in. Vi vill därför uppmana den rödgröna majoriteten att fortsätta det arbetet och verkar för att samtliga stadsdelar inkluderas.

Vi noterar även att beläggningen på Kriscentrum-Kruton minskar och att placeringstiderna är korta för medföljande barn på skyddat boende, trots ny lagstiftning. Detta är ännu en indikation på att stadsdelsnämnderna fortfarande inte har tillräcklig budget för att placera för den tid som krävs, utan tvingas spara in på den här typen av kostsamma men nödvändiga åtgärder. Budgetskäl får aldrig vara ett hinder för att sätta in nödvändiga stödinsatser.

Stödcentrum för unga brottsoffer och vittnen har fortsatt ett väsentligt lägre inflöde efter polisen omläggning av information om anmälningar. Beskedet från den rödgröna majoriteten har tidigare varit att man vidtagit åtgärder för att jobba mer uppsökande och bättre nå målgruppen, för att kompensera för minskat inflöde via polisen. Det arbetet har uppenbarligen inte gett tillräcklig effekt.

Slutligen är det intressant att förvaltningen delar Liberalernas syn på ett behov av ökad kunskap kring extremism i stadens verksamheter. Här vill vi dock understryka att det i första hand handlar om ökad aktivitet inom högerextrema sfären, vilket vi har påpekat en längre tid.

Sammantaget välkomnar vi att socialnämnden fortsatt förefaller välfungerande. Men vi vill – återigen – påminna den rödgröna majoriteten om att en mandatperiod måste handla om mer än bara förvaltningen. Det krävs kontinuerligt utvecklingsarbete och reformvilja för att förbättra staden och dess verksamheter.

Särskilt uttalande

Andrea Hedin m.fl. (M) lämnade ett särskilt uttalande:

2024 borde ha varit ett år där socialpolitiken i Stockholm utvecklats i syfte att hålla jämna steg med och kunna möta dagens samhällsutmaningar. Vi konstaterar dock att bristen på ambitionshöjningar från den rödgröna majoriteten leder till att 2024 inte lever upp till det utvecklingsarbete som Stockholm behöver.

Under året har arbetsmiljön för socialtjänstens medarbetare återkommande stått i fokus. Att vara socialsekreterare är en utsatt yrkesgrupp. Vissa får utstå hot, våld och andra försök till otillåten påverkan. Många socialsekreterare upplever en stor stress och tung arbetsbörda där resurserna inte räcker till och personalomsättningen är på sina håll hög. Detta kommer till uttryck i den situation som råder i Skärholmens socialtjänst. Därtill är arbetet med stadens handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten inte likvärdigt mellan stadsdelarna vilket riskerar att ytterligare leda till att späda på den bristande likvärdigheten i det stöd som stockholmarna kan ta del av genom socialtjänsten. Bristande likvärdighet är i slutändan ett demokratiskt tillkortakommande om den om den stadsdel du bor i avgör det stöd du erbjuds som våldsutsatt, orolig förälder eller missbrukare.

En ny socialtjänstlag står för dörren och till följd av en frånvarande politisk ledning finns det många skäl till oro över att staden inte är redo för dess införande. En hög arbetsbelastning för socialtjänsten leder till att socialsekreterare inte kan fullgöra sitt uppdrag. I alarmerande rapporter konstateras att kommunfullmäktiges riktlinjer för socialtjänstens handläggning inte följs i flera delar. En av fem orosanmälningar ledde inte till utredning efter en förhandsbedömning trots att det fanns kvarstående frågor och oro eller så pass allvarliga uppgifter att det borde ha föranlett utredning omedelbart. Därtill kom enbart en fjärdedel av barnen till tals i förhandsbedömningarna vilket vi ser särskilt allvarligt på, barnperspektivet i stadens arbete behöver stärkas och inte försvagas. Det behövs lokala genomlysningar kring stadsdelarnas arbete med förhandsbedömningar av ärenden som rör barn och som leds av socialnämnden.

Stockholm ska vara en levande stad där gator och torg fylls av ett rikt stadsliv. En viktig del i att åstadkomma detta är en restaurangnäring som kan erbjuda ett varierat utbud av mat, umgänge och dryckesservering. Stadens hantering av serveringstillstånd är därför ett kraftfullt redskap för att stimulera stadslivets utveckling och verka för att alkoholservering sker under seriösa och kontrollerade former. Tillstånd i Stockholm ska vara lätta att få men lika enkla att bli av med för de som inte sköter sig. Staden ska vara en möjliggörare, tillsammans med alla seriösa och skötsamma aktörer och krögare som driver utvecklingen till en roligare stad. Det är därför angeläget att socialnämnden bidrar till ett gott företagsklimat i Stockholm.

En effektiv uppföljning av avtal inom socialförvaltningen är avgörande för att säkerställa kvalitet, rättssäkerhet och resurseffektivitet i välfärdstjänsterna. Bristande uppföljning kan leda till kvalitetsbrister, ekonomiska förluster och ökad ojämlikhet i stödet. Det är därför viktigt att nämndens avtalsuppföljning stärks inför 2025.

Särskilt uttalande

Kristin Jacobsson (C) lämnade ett särskilt uttalande:

Kvinnors utsatthet fortsätter att vara stor i Stockholm.

Centerpartiet finner det oroande med den fortsatt låga beläggningsgraden hos det skyddade boendet Kriscentrum-Kruton. Verksamheten riktar sig till kvinnor, med eller utan barn, som utsatts för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck. Trots den ändrade lagstiftningen om förstärkt skydd av barn vid placering i skyddat boende så är placeringarna fortsatt korta. Detta oroar. Inte minst den som lämnar en hederskontext är i behov av långsiktigt stöd för att orka fortsätta den resa som påbörjats, kanske helt själv. Det finns ingenting i samhällsutvecklingen som säger att våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck skulle ha minskat. Vi ser fram emot och välkomnar den kartläggning som görs för att undersöka orsakerna till de korta beläggningstiderna.

När det kommer till stadens arbete mot prostitution och människohandel framkommer det i verksamhetsberättelsen att regionkoordinatorerna har hanterat 127 ärenden gällande personer utsatta för människohandel/människoexploatering under 2024. Det framkommer ingen information om dessa brottsoffer är svenska medborgare eller har uppehållstillstånd i Sverige, men vi finner det anmärkningsvärt att det inte framgår någonstans i underlaget i fall man har ansökt om uppehållstillstånd och kopplat på

rättighetspaketet enligt Europarådets människohandelskonvention för de individer som är berättigade till det. Både polisen och flertalet ideella organisationer vittnar om att det fullkomligt väljer in kvinnor till Stockholm från andra länder i syfte att utnyttjas för prostitution och chansen är därför överhängande att en del av dessa 127 individer som regionkoordinatorerna har kommit kontakt med kan vara människor utsatta för människosmuggling och gränsöverskridande organiserad brottslighet. Centerpartiet anser socialtjänsten, när de kommer i kontakt med personer utsatta för människohandel/människoexploatering, behöver säkerställa deras brottsofferstatus.

Ersättaryttrande

Maurice Forslund (KD) lämnade ett ersättaryttrande:

Kristdemokraterna vill lyfta några aspekter i verksamhetsberättelsen för socialnämnden.

Först vill vi belysa vikten av att staden erbjuder ett starkt stöd för föräldrar. Att bli förälder kan vara en omvälvande upplevelse och ställer ofta krav på nya rutiner. Det kan ibland även innebära förändra relationer. Staden har en viktig roll att spela i att erbjuda stöd och hjälp i föräldrarnas viktiga uppgift. Just därför hade och har Kristdemokraterna en budgetsatsning på att erbjuda alla nyblivna föräldrar ett gratis besök hos familjerådgivningen. Vi hade önskat att vänstermajoriteten delade samma höga ambition.

Som ett led i denna höga ambition om stöd till stadens barnfamiljer hade vi gärna sett att styret infört SIG-grupper från åtta års ålder, vilket Kristdemokraterna motionerat om. I en tid där kriminaliteten letar sig all lägre ner i åldrarna bör alla möjliga åtgärder för att stävja den negativa utvecklingen prövas, oavsett var de kommer ifrån.

I verksamhetsberättelsen finns skrivningar om vänsterstyrets "kraftsamling" mot välfärdsbrott. Detta hade dock upplevts som mer seriöst menad om man också återinsatt de FUT-handläggarna som man snabbt prioriterade bort efter valvinsten. I Kristdemokraternas budgetreservation avsatte vi elva miljoner kronor för att återinsätta dessa, vilka hade kunnat bidra till en riktigt "kraftsamling" mot välfärdsbrottsligheten.

Kristdemokraterna beklagar att vänsterstyret under året har valt att fortsätta prioritera inköp av ekologiska livsmedel. En studie från Sveriges lantbruksuniversitet visade så sent som förra året att klimatpåverkan är ungefär lika stor för konventionellt som för ekologiskt jordbruk. Samtidigt ger ekologiskt jordbruk betydligt mindre skördar, så till den grad att om resten av världen tagit efter

den linje som vänsterstyret i Stockholm driver, hade världen drabbats av svår svält. Detta är oansvarigt, inte minst i ljuset av kriget i Ukraina, som tillsammans med Ryssland står för odlandet av en fjärdedel av allt vete i världen. En redan pressad global livsmedelssituation förvärras ytterligare av vänsterstyrets populistiska "klimatpolitik". Ett bättre grepp hade varit att ställa krav på att maten ska vara svenskproducerad. Detta i syfte att öka den svenska livsmedelsberedskapen i en tid då det pågår ett krig mitt i Europa.

Vi vill även belysa vikten av en jämlik biståndshandläggning mellan stadsdelarna. I verksamhetsberättelsen framgår att andelen bifallsbeslut för ledsagning/ledsagarservice varierar mellan stadsdelsnämnderna. Det är viktigt att det utrönas varför denna skillnad finns och att en vidare utredning görs som tar till fasta på mer än "kvantitativa variabler". Detta i syfte att garantera likvärdigheten inom staden.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/828-2 Socialnämndens verksamhetsberättelse för år 2024
- SOF 2024/828-1.1 Bilaga 1 - Blankettset SoN VB 2024
- SOF 2024/828-1.2 Bilaga 2 - Uppföljning av intern kontroll
- SOF 2024/828-1.3 Bilaga 3 - Resultaträkning VB2024
- SOF 2024/828-1.4 Bilaga 4 - Balansräkning VB2024
- SOF 2024/828-1.5 Bilaga 5 - GDPR Årsrapport 2024
- SOF 2024/828-1.6 Bilaga 6 - Nyckeltal 2024 Socialnämnden

§ 11**Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag**

SOF 2023/625

Beslut

Förutsatt att riksdagen fattar beslut om ny socialtjänstlag i enlighet med förslag i proposition 2024/25:89 föreslår socialförvaltningen att:

1. Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna i Stockholms stad under en omställningsperiod från och med den 1 juli 2025 fram till och med den 31 oktober 2026 får tillhandahålla insatserna i bilagan till tjänsteutlåtandet på det sätt som de ges idag utan individuell behovsprövning.
2. Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid genomförande av insatserna i bilagan till tjänsteutlåtandet under en omställningsperiod från och med den 1 juli 2025 till och med den 31 oktober 2026.
3. Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige ger socialnämnden, inom de ansvarsområden som anges i reglementet för socialnämnden KFS 2024:16, i uppdrag att till kommunfullmäktige:
 - a) föreslå vilka insatser i bilagan till tjänsteutlåtandet som ska ges utan individuell behovsprövning över hela staden från och med den 1 november 2026 samt eventuella villkor som ska gälla för insatserna,
 - b) utreda och föreslå eventuella undantag från skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförande av insatserna i punkt 3 a.
4. Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige ger socialnämnden och stadsdelsnämnderna, inom de ansvarsområden som anges i reglementet för socialnämnden, KFS 2024:16, och inom de ansvarsområden som anges i reglementet för stadsdelsnämnderna, KFS 2024:18, i uppdrag att tidigast från och med den 1 juli 2025 genomföra pilotprojekt i socialnämnden och stadsdelsnämnderna i syfte att pröva och utvärdera införande av nya insatser utan individuell behovsprövning innan eventuellt införande över hela staden samt pröva och utvärdera om vissa insatser som idag ges efter individuell behovsprövning är lämpliga att tillhandahålla utan individuell behovsprövning.
5. Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att socialnämnden till kommunfullmäktige ska återrapportera

uppdragen som anges i punkterna 3 och 4 senast den 30 september 2026.

6. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

I slutbetänkandet Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) föreslås en ny socialtjänstlag. I propositionen En förebyggande socialtjänstlag - för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter (prop. 2024/25:89) föreslås att den nya socialtjänstlagen ska träda i kraft den 1 juli 2025.

Förutsatt att riksdagen fattar beslut om ny lag enligt prop. 2024/25:89 kommer den nya socialtjänstlagen innebära en rad förändringar för stadens socialtjänstverksamheter.

En av de stora förändringarna som föreslås innebär att socialnämnden ges möjlighet att erbjuda insatser på två sätt, efter individuell behovsprövning och utan individuell behovsprövning. Insatser som ges utan individuell behovsprövning kan vara öppna för alla eller riktade mot specifika målgrupper eller viss problematik. Dock krävs alltid individuell behovsprövning när det gäller insatser för ekonomiska behov. Vidare föreslås förändringar gällande skyldigheten att dokumentera vid genomförande av insatser. Dokumentationsskyldigheten föreslås att utvidgas och som huvudregel gälla vid genomförande av alla insatser, även för de utan individuell behovsprövning. Två undantag från skyldigheten att dokumentera föreslås. Det första innebär att uppgifter om enskildas personliga förhållanden inte behöver dokumenteras vid rådgivning. Det andra undantaget innebär att socialnämnden kan, när det föreligger särskilda skäl, besluta om att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid en insats som ges utan individuell behovsprövning.

Omställningsarbetet inför ny socialtjänstlag har pågått inom stadens projekt Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst sedan 2024. En inventering av de så kallade öppna insatser som ges idag har genomförts under 2024 och arbetet med att utreda i vilken form insatserna ska tillhandahållas framåt i enlighet med ny socialtjänstlag kommer att fortsätta under 2025.

Socialförvaltningen och äldreförvaltningen understryker vikten av att stadens omställning sker gemensamt med stadsdelsförvaltningarna och stadsledningskontoret och i nära dialog med andra aktörer så som Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och regioner. Socialstyrelsens vägledning är viktig för att staden ska kunna nå lagens intentioner om en förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst som på sikt kan bidra till ett minskat behov av individuella insatser.

Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna under en omställningsperiod, från och med den 1 juli 2025 fram till och med den 31 oktober 2026, får tillhandahålla insatserna i bilagan till tjänsteutlåtandet i den form som de ges idag utan individuell behovsbedömning, samt att insatserna på grund av särskilda skäl undantas från kravet om dokumentation vad gäller uppgifter som kan röja den enskildes identitet.

Socialnämnden föreslår vidare att kommunfullmäktige ger socialnämnden, inom de ansvarsområden som anges i reglementet för socialnämnden KFS 2024:16, i uppdrag att utreda vilka insatser i bilagan till tjänsteutlåtandet som ska ges utan individuell behovsprövning över hela staden efter omställningsperioden samt utreda eventuella undantag från skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförande av insatserna.

Därtill föreslås att kommunfullmäktige ger socialnämnden och stadsdelsnämnderna inom de ansvarsområden som anges i reglementet för socialnämnden, KFS 2024:16, och inom de ansvarsområden som anges i reglementet för stadsdelsnämnderna, KFS 2024:18, i uppdrag att tidigast från och med den 1 juli 2025 genomföra pilotprojekt i socialnämnden och stadsdelsnämnderna i syfte att pröva och utvärdera införande av nya insatser utan individuell behovsprövning innan eventuellt införande över hela staden, samt pröva och utvärdera om vissa insatser som idag ges med individuell behovsprövning är lämpliga att tillhandahållas utan individuell behovsprövning.

Socialnämnden föreslås att återrapportera uppdragen till kommunfullmäktige senast den 30 september 2026.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Jan Jönsson (L), Kristin Jacobsson (C) och Tapani Juntunen (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Andrea Hedin m.fl. (M) yrkade

1. att socialnämnden delvis godkänner förvaltningens förslag till beslut,
2. att socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att socialnämnden till kommunfullmäktige ska återrapportera uppdragen som anges i punkterna i 3 och 4 i förvaltningens förslag till beslut senast den 31 december 2025, samt
3. att därutöver anföra följande:

Den svenska lagstiftningen och socialpolitiken har inte under lång tid varit anpassad för de samhällsproblem som plågar Sverige och Stockholm. Nu ska en ny socialtjänstlag ersätta den över 40 år gamla, nuvarande lagen. Det är en modernisering som är efterlängtat och kommer att göra skillnad till det bättre i det förebyggande arbetet. Det är kommunsverige som står för implementeringen av den nya socialtjänstlagen och som själva ska modernisera sig med de nya verktygen som lagstiftningen medger.

Att Stockholm nu ska revidera det utbud av insatser som kan ges utan individuell behovsprövning är nödvändigt för att Stockholms socialtjänst ska kunna arbeta mer förebyggande och att trösklarna till socialtjänsten sänks. Ett särskilt viktigt perspektiv att bejaka i det framtida utredningsarbetet är att säkerställa likvärdigheten i kvalitet och utbud mellan våra stadsdelar. Den som kämpar med omfattande skolfrånvaro och hade kunnat vara hjälpt av socialtjänstens stöd och insatser ska inte nekas detta enbart för att personen bor i fel stadsdel.

Förvaltningen beskriver att omställningsarbetet inför ny socialtjänstlag har pågått inom stadens projekt Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst sedan 2024. Nu efterfrågas ett mandat att rapportera uppdragen kring vad som bör finnas i socialtjänstens verktygslåda av insatser utan individuell behovsprövning senast den 30 september 2026. Det är en tidshorisont som vi anser vara för långsam och gör att värdefull tid går förlorad. Vi vill målmedvetet, noggrant och skyndsamt arbeta för att öka tryggheten i Stockholm och att fler barn i Stockholm får en god uppväxt. Det förutsätter handlingskraft, något som tydligt saknas från den rödgröna majoriteten.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Andrea Hedin m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/625-10 Tjänsteutlåtande - Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdandet av ny socialtjänstlag
- SOF 2023/625-10.1 Insatsbilaga

§ 12**Kartläggning av otrygga anställningar inom bostad med särskild service enligt SoL och LSS samt boendeverksamhet för personer med beroendeproblematik**Redovisning av budgetuppdrag
SOF 2024/745**Beslut**

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som redovisning av budgetuppdraget.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen har genomfört en kartläggning av otrygga anställningar inom funktionshinderomsorgen, socialpsykiatri och socialnämndens boendeverksamhet för personer med missbruksproblematik. Målet i kommunfullmäktiges budget är att 90 procent av medarbetarna inom funktionshinderområdet ska ha en trygg anställning. I samklang med målet i kommunfullmäktiges budget har begreppet trygg anställning definierats som en tillsvidareanställning på heltid.

Kartläggningen visar att:

- Inom funktionshinderomsorgen uppfyller 67 procent av de anställda definitionen av trygg anställning, med 75 procent inom kommunal regi och 41 procent inom entreprenad.
- Inom socialpsykiatri uppfyller 92 procent av de anställda definitionen av trygg anställning, med 91 procent inom kommunal regi och 100 procent inom entreprenad.
- Inom socialnämndens boendeverksamhet för personer med missbruksproblematik uppfyller 90 procent av de anställda definitionen av trygg anställning.

Förvaltningen anser att en fortsatt strävan efter en hög andel tillsvidareanställd personal inom funktionshinderområdet är prioriterat då detta bedöms påverka kvaliteten för brukarna.

Ersätтарыttrande

Maurice Forslund (KD) lämnade ett ersätтарыttrande:

Kristdemokraterna anser att en god arbetsmiljö och goda anställningsvillkor är centralt för att socialtjänsten i Stockholm ska vara en attraktiv arbetsgivare. Vi ställer oss dock frågande och tveksamma till definitionen av "trygg anställning" i denna kartläggning, som följer av hur vänstermajoriteten har valt att

använda begreppet. För oss är det uppenbart att en trygg anställning är så mycket mer än bara en tillsvidareanställning på heltid. En tillsvidareanställning på deltid kan vara minst lika trygg för den som själv valt att arbeta deltid. Mer så än att uppleva att man tvingas jobba heltid eller oflexibelt mot sin vilja. Begreppet trygghet i fråga om anställningsförhållanden bör inte heller begränsas till anställningsformen. Mycket av en trygg anställning kan ligga i ett gott chefskap, mindre arbetsgrupper, goda kollegor och en säker arbetsmiljö.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/745-1 Tjänsteutlåtande - Kartläggning av otrygga anställningar inom bostad med särskild service enligt SoL och LSS samt boendeverksamhet för personer med beroendeproblematik
- SOF 2024/745-1.1 Bilaga 1 - Trygga anställningar inom bostad med särskild service enligt LSS per stadsdelsnämnd
- SOF 2024/745-1.2 Bilaga 2 - Trygga anställningar inom bostad med särskild service enligt SoL per stadsdelsnämnd

§ 13

Socialtjänstinspektörernas årsrapport 2024

SOF 2024/791

Beslut

1. Socialnämnden godkänner socialtjänstinspektörernas årsrapport.
2. Socialnämnden överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.
3. Socialnämnden överlämnar rapporten till samtliga stadsdelsnämnder.

Sammanfattning av ärendet

Under våren 2024 har socialtjänstinspektörerna genomfört en kvalitetsgranskning i samtliga stadsdelsförvaltningar gällande förhandsbedömningar som inte lett till utredning rörande barn 0-12 år. Under hösten 2024 granskades öppenvårdsinsatser för barn 0-12 år vid tre stadsdelsförvaltningar. Under året har även uppföljning genomförts avseende kvalitetsgranskning om tillämpningen av lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och kvalitetsgranskning avseende handläggning av ärenden som rör våld i nära relationer från 2023.

Granskningen av förhandsbedömningar visade generellt på rättssäkerhet på så sätt att de formella handläggningskraven i stort var uppfyllda. I merparten av de granskade förhandsbedömningarna framkom en välgrundad motivering till varför den inkomna oron inte motiverade att inleda utredning. I cirka 20 procent av de granskade förhandsbedömningarna gjordes dock bedömningen att inte inleda utredning trots att det fanns kvarstående oro, vilket visar på behov av fortsatt utvecklingsarbete. I granskningen av öppenvårdsinsatser framkom flera arbetssätt som ökar tillgängligheten för brukarna. Det viktigaste utvecklingsområdet som framkom var att barnets röst i högre utsträckning behöver framträda i genomförandeplan, uppföljning och utvärdering av insatsens utfall.

Uppföljningarna av 2023 års granskningar visar att granskningsresultaten använts som underlag i stadsdelsförvaltningarnas utvecklingsarbete och har bidragit till likställighet över staden.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner denna årsrapport.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M) och Kristin Jacobsson (C) lämnade ett gemensamt särskilt uttalande:

Socialtjänstinspektörerna gör ett viktigt arbete för att identifiera utvecklingsområden inom stadens verksamheter, för att staden hela tiden ska fortsätta utvecklas och förbättras. Det är därför nedslående att de brister som uppmärksammades i granskade stadsdelar redan 2023 fortfarande inte fullt ut åtgärdats. Det grundläggande syftet med inspektörernas rapporter är att dessa ska leda till skyndsamt och konkret förbättringsarbete för att åtgärda eventuella brister.

Som framgår av rapporten finns det mer att göra både vad gäller barns delaktighet, vilket också ingår i den kommande nya socialtjänstlagen, samt insatser enligt LVM. Här vill vi särskilt lyfta behovet av att staden påbörjar ett arbete för att förändra praxis gällande när insatser enligt LVM aktualiseras, som idag ofta kommer alltför sent när individen är i mycket dåligt skick. Det var inte heller lagstiftarens intention att vård för missbrukare skulle handla om rent fysiskt livräddande åtgärder, utan att det skulle innebära vård och rehabilitering från ett beroende.

Vad gäller barns delaktighet och socialtjänstens insatser för barn 0-12 år så har det varit ett välkänt utvecklingsområde under många år. Stadens egen genomlysning "Rätt stöd i rätt tid" visade på flera områden där staden kunde förändra och förbättra sitt socialt förebyggande arbete, vilket också gjordes på flera håll. Men det är uppenbart utifrån socialtjänstinspektörernas rapporter att detta är ett arbete som behöver prioriteras framöver.

Slutligen önskar vi att kommande årsrapporter har ett större fokus på uppföljning samt vad som gjorts utifrån årets inspektioner och i mindre grad sammanfatta och återupprepa de rapporter som nämnden redan läst.

Ersättaryttrande

Maurice Forslund (KD) ställde sig bakom Liberalernas, Moderaternas och Centerpartiets gemensamma särskilda uttalande.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/791-1 Tjänsteutlåtande - Socialtjänstinspektörernas årsrapport 2024
- SOF 2024/791-1.1 Bilaga - Socialtjänstinspektörernas årsrapport 2024

§ 14

Funktionshinderinspektörernas årsrapport 2024

SOF 2024/783

Beslut

1. Socialnämnden godkänner funktionshinderinspektörernas rapport.
2. Socialnämnden överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.
3. Socialnämnden överlämnar rapporten till samtliga stadsdelsnämnder.

Sammanfattning av ärendet

Funktionshinderinspektörerna har under 2024 genomfört två kvalitetsgranskningar. En granskning inom verksamhetsområdet socialpsykiatri av insatsen bostad med särskild service enligt SoL genomfördes vid gruppboendena Bandängen, Ekeby, Elinsborgsbacken och Malmskillnadsgatan. Inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning genomfördes en granskning av insatserna ledsagning enligt SoL och ledsagarservice enligt LSS till barn och unga vuxna i stadsdelsförvaltningarna Bromma, Järva, Kungsholmen och Skarpnäck.

Båda granskningarna har visat goda exempel på dokumenterade systematiska uppföljningar av beviljad insats. Det är positivt att några stadsdelsförvaltningar inkluderar att ta kontakt med ledsagaren i samband med uppföljning då det ger värdefull information för fortsatt planering och insats. Inom bostad med särskild service fanns även flera exempel på att utföraren följt upp de egna arbetssätten och valda metoder.

Uppföljningarna av 2023 års granskningar visar att flera av verksamheterna arbetat med ett särskilt fokus på mängden aktiviteter i beställningar där vikt lagts vid prioriteringar i samband med uppföljningar. För att skapa en samsyn i bedömning av boendestödsinsats inom verksamhetsområdena socialpsykiatri och funktionsnedsättning redogör flera stadsdelsförvaltningar för att de haft gemensamma planeringsdagar och att delta på respektive arbetsgrupps ärendedragningar.

Särskilt uttalande

Tapani Juntunen (SD) lämnade ett särskilt uttalande:

Det är positivt att samarbetet mellan förvaltningarna ökar genom bland annat gemensamma planeringsdagar, detta ökar möjligheten till en mer likvärdig service till medborgarna. Dock kan vi

konstatera att det fortfarande råder ojämlikhet inom staden gällande kvalitet och genomförande av insatser. Inom bostad med särskild service råder det en ojämlik tillgång till aktiviteter och sysselsättning och man har även konstaterat att vissa boenden har restriktioner som strider mot självbestämmanderätten.

Inom ledsagning och ledsagarservice är bedömning och insatser fortfarande ojämlik över staden. Uppföljning av insatserna saknas också i 20 procent av fallen vilket gör det svårt att bedöma insatsens kvalitet och effekt. Även motiveringar till delavslag är bristfälliga i många fall. Sverigedemokraterna har tidigare föreslagit en centraliserad hantering av ledsagning och ledsagarservice för att säkerställa ett jämlikt stöd som inte är beroende av i vilken stadsdel du bor.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/783-1 Tjänsteutlåtande - Funktionshinderinspektörernas årsrapport 2024
- SOF 2024/783-1.1 Bilaga - Funktionshinderinspektörernas årsrapport 2024

§ 15
Redovisning av verksamheten personligt ombud vid
Enheten för hemlösa, verksamhetsår 2024
SOF 2023/628

Beslut

1. Socialnämnden godkänner redovisningen av verksamheten personligt ombud för hemlösa med psykiska funktionsnedsättningar för verksamhetsår 2024.
2. Socialnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Sammanfattning av ärendet

Länsstyrelsen i Stockholms län har begärt en redovisning av verksamheten personligt ombud (PO) för hemlösa med psykiska funktionsnedsättningar för 2024. Under 2024 har totalt 45 personer, 15 kvinnor och 30 män, varit aktuella inom verksamheten personligt ombud. De vanligaste orsakerna till att nya klienter tar kontakt med verksamheten har varit behov av stöd i kontakt med myndighet och/eller sjukvård samt ekonomi och bostad.

De personliga ombuden har uppmärksammat att tillgängligheten till försörjningsstöd vid Enheten för hemlösa har varit bristfällig, bland annat avseende telefontider. Detta kommer att hanteras i ledningsgruppen.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner redovisningen

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/628-7 Tjänsteutlåtande - Redovisning av verksamheten personligt ombud vid enheten för hemlösa, verksamhetsår 2024
- SOF 2023/628-7.1 Bilaga - Redovisning av verksamheten personligt ombud vid enheten för hemlösa år 2024

§ 16**Ansökan om statsbidrag för verksamhet med Personligt ombud år 2025**

SOF 2024/767

Beslut

1. Socialnämnden ansöker om statsbidrag för år 2025 för verksamheten personligt ombud.
2. Socialnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Sammanfattning av ärendet

Länsstyrelsen i Stockholms län har begärt att en ansökan om fortsatta statsbidrag för 2025 avseende verksamhet med personligt ombud (PO) ska inlämnas senast 2025-01-15. Länsstyrelsen medger att nämndens yttrande inkommer senare. Verksamheten personligt ombud har sin organisatoriska tillhörighet vid Enheten för hemlösa. Ombuden har på så sätt hög tillgänglighet till målgruppen och närhet till samarbetspartners som är samlokaliserade med Enheten för hemlösa, bland annat Pelarbackens vårdcentral för hemlösa och medborgarkontoret för hemlösa. Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner ansökan om fortsatta statsbidrag för 2025 avseende 2 heltidsanställningar för verksamheten personligt ombud.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/767-2 Tjänsteutlåtande - Ansökan om statsbidrag för verksamheten personligt ombud år 2025
- SOF 2024/767-2.1 Bilaga - Ansökan om statsbidrag för verksamheten personligt ombud 2025

§ 17
Lex Sarah-ansvarig
SOF 2025/33**Beslut**

1. Socialnämnden utser Åsa Ullén och Erika Lysén Kotti till lex Sarah-ansvariga.

Sammanfattning av ärendet

I regelverket för lex Sarah anges att rapporteringsskyldigheten fullgörs inom den kommunala socialtjänsten till berörd socialnämnd. I stadens riktlinjer anges att nämnden ska utse någon/några som ansvarar för att ta emot och utreda rapporter. Inom Stockholms stad har personen benämningen lex Sarah-ansvarig. Antalet lex Sarah-ansvariga varierar över tid på grund av att anställningar avslutas på egen begäran och nya personer rekryteras. Förvaltningen föreslår att Åsa Ullén, utredare vid staben vid avdelningen för socialt stöd samt Erika Lysén Kotti, metodutvecklare vid Stockholms stads socialjour utses till lex Sarah-ansvariga.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/33-1 Tjänsteutlåtande - Lex Sarah-ansvarig

§ 18**Servicebostad för personer med funktionsnedsättning enligt lagen om stöd och service (LSS 9:9) eller socialtjänstlagen (SoL) i Farsta, Farstarondellen**

Inriktningsärende

SOF 2024/699

Beslut

1. Socialnämnden godkänner inriktningsärende gällande projektering av en ny servicebostad enligt LSS eller SoL inom en del av fastigheten Farsta 2:1 vid Farstarondellen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnderna har tidigare haft ett ansvar för att öka antalet bostäder med särskild service (grupp - och servicebostäder) i staden. Från och med budgetåret 2022 övergick beställaransvaret för dessa bostäder till socialnämnden.

Detta inriktningsbeslut har som syfte att fastställa principer och mål som ska vägleda planering och uppförande av en servicebostad enligt LSS eller SoL. Beslutet baseras på stadens funktionsprogram för bostäder med särskild service enligt SoL och LSS samt för stödboenden.

I stadens boendeplan noteras en brist på bostäder för personer med funktionsnedsättningar enligt LSS och SoL, och behovet förväntas öka. Socialförvaltningen planerar att beställa en ny servicebostad i en del av fastigheten Farsta 2:1, som ska hyras av stadsdelsförvaltningen.

Servicebostaden omfattar tolv lägenheter som är cirka 35 kvadratmeter samt en gemensamhetslokal för personal om totalt 495 kvadratmeter. Byggaktören Wallenstam beräknar tillträde till servicebostaden år 2029.

Den totala årshyran för servicebostaden är cirka 1,5 miljoner kronor och nettohyreskostnaden för servicebostaden uppgår till 83 kronor per lägenhet per dygn.

Farsta stadsdelsförvaltning föreslår att:

Stadsdelsnämnden godkänner inriktningsärende för projektering av en ny servicebostad enligt LSS eller SoL i en del av fastigheten Farsta 2:1 vid Farstarondellen till en uppskattad hyreskostnad om 1,5 miljoner kronor per år.

Socialförvaltningen föreslår att:
Socialnämnden godkänner inriktningsärende gällande projektering av en ny servicebostad enligt LSS eller SoL inom en del av fastigheten Farsta 2:1 vid Farstarondellen.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/699-1 Inriktningsärende - Servicebostad för personer med funktionsnedsättning enligt LSS 9:9 eller SoL i Farsta, Farstarondellen

§ 19**Skrivelse angående arbetsmiljö socialsekreterare**

Svar på skrivelse från Moderaterna

SOF 2024/761

Beslut

1. Socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Andrea Hedin (M) med flera har i en skrivelse till socialnämnden ställt ett antal frågor gällande socialtjänstens arbetsmiljö. Skrivelsen framhåller att socialsekreterare är en utsatt arbetsgrupp där vissa får utstå hot och våld och försök till otillåten påverkan samt att många upplever stress och tung arbetsbörda när resurserna inte räcker till och personalomsättningen kan vara hög. Skrivelsen hänvisar till resultat från en enkätundersökning som Akademikerförbundet SSR gjort som visar att fyra av tio socialsekreterare utsatts för hot och våld under de senaste två åren.

Förvaltningen delar bilden av att socialsekreterares arbetsmiljö och arbetssituation är en viktig fråga. Fortsatt arbete med stadens handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten i samverkan med de fackliga organisationerna är därför en prioriterad fråga, liksom det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L) lämnade ett särskilt uttalande:

Även vi delar bilden av att socialsekreterares arbetsmiljö och arbetssituation är en viktig fråga. Däremot delar vi inte bilden av att arbetet enligt handlingsplanen för att förbättra arbetsmiljön för socialtjänstens medarbetare fungerar väl. Liberalerna har tidigare påtalat detta och i kontakter med fackförbundet SSR bekräftas återigen att arbetet med handlingsplanen i princip avstannat i stadsdelarna.

I svaret på skrivelsen listas styrdokument som ska utgöra grunden för stadens arbete vad gäller socialsekreterares arbetsmiljö. Handlingsplaner och andra styrdokument är nödvändigt för att skapa en struktur med mål och arbetssätt, men det behöver också förankras med och utgå från medarbetarna som berörs. För att ett

styrdokument ska bli mer än en pappersprodukt behöver den också genomföras tillsammans med de som berörs operativt.

Från fackligt håll lyfter man att det viktigaste för att skapa en hållbar arbetssituation är att ge socialsekreterare och biståndshandläggare rätta förutsättningar. Det handlar om att bemanningen måste vara tillräcklig för att situationer där handläggare träffar klienter själva trots att rutinen är att två medarbetare ska närvara, samt att delegationsordningarna bör ses över för att undvika att fler frågor behöver hanteras av chefer i ärendedragning. Vidare finns en oro kopplat till den omställning som sker för den nya chefsstrukturen, där uppfattningen är att begränsad budget i kombination med att omställningen i sig är kostnadsdrivande leder till att specialisttjänster inom socialtjänsten dras in eller vakanshålls.

Den nuvarande höga arbetsbelastningen återspeglas inte heller i form av övertidstimmar och mer betalt för extra arbete. Enligt facket så döljs övertidsarbetet i omfattande flextidskonton eftersom cheferna ogärna beordrar övertid, som skulle innebära övertidsersättning.

För att arbetsmiljön för stadens socialsekreterare ska förbättras och för att handlingsplanen ska fungera så behöver tydligare krav ställas på stadsdelsförvaltningarna. Det behöver också ges ekonomiska förutsättningar för detta arbete och det tillskott som den rödgröna majoriteten hittills aviserat för 2025 motsvarar inte ens det underskott som stadsdelarna dras med. Faktiskt och konkret utvecklingsarbete kräver mer resurser, inte mindre.

Ersättaryttrande

Maurice Forslund (KD) lämnade ett ersättaryttrande:

Socialtjänstens medarbetare är väldigt utlämnade och utsatta i sin yrkesroll. Vi instämmer därför i förvaltningens uppfattning att socialsekreterares arbetsmiljö och arbetssituation är en viktig fråga, samt att fortsatt arbete med stadens handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten i samverkan med facken bör vara högre prioriterat än vad som hittills har varit fallet, liksom det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Som vi tidigare har framhållit är det i sig anmärkningsvärt att det inte finns en kvalificerad säkerhetssamordnare i varje stadsdel, eftersom det var ett budgetuppdrag under tiden den grönblå majoriteten ansvarade för socialroteln. Det tillfördes riktade resurser till stadsdelarna just för detta ändamål och anledningen till uppdraget var att det saknades kvalificerad personal för att

hantera de komplexa ärenden som hot och hat mot medarbetare innebär.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/761-3 Tjänsteutlåtande - Skrivelse angående arbetsmiljö socialsekreterare
- SOF 2024/761-1 Skrivelse angående arbetsmiljö socialsekreterare

§ 20

Anmälningar för kännedom

Beslut

Nämnden lägger anmälningarna till handlingarna.

Anmälda handlingar

- Regeringsbeslut utbetalning i enlighet med överenskommelse mellan staten och SKR om strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2025
- Ordförandebeslut - Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg beträffande Söderorts HVB för flickor
- Beslut om tillsyn av Söderorts HVB för flickor
- Beslut från IVO om avslutad tillsyn av Söderorts HVB för flickor

§ 21**Anmälan av protokoll och samverkan**

SOF 2025/2

Beslut

Nämnden lägger anmälan av protokoll och samverkan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/2-9 Protokoll från individutskottet 2025-01-21
- SOF 2025/2-10 Protokoll från tillståndsutskottet 2025-01-22
- SOF 2025/2-11 Protokoll från funktionshinderrådet 2025-02-13
- SOF 2025/2-12 Förvaltningsgruppens protokoll 2025-02-12

§ 22

Redovisning av delegeringsbeslut

Beslut

Nämnden lägger redovisning av delegationsbeslut till handlingarna.

Anmälda beslut

- Tillämpningsanvisningar 2025 - Avgiftssystem för stöd och service till personer med funktionsnedsättning under 65 år
- Tillämpningsanvisningar 2025 - Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning, KBF
- Delegationsbeslut - Deltagande i konferens European Social Network, Warszawa, Polen 7-8 april 2025

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Johan Alexander Emanuel,Ojanne	2025-02-19
Carl Magnus,Hillborg	2025-02-19
Jan Oskar,Jönsson	2025-02-19